

تۆرك يوردى

تۆرك ادبىياتىنىڭ مەركىزى ھېيئىتى تەرىپىدىن نەشر قىلىندى.

جلد ۲

تەمىز ۱۳۴۱

نومۇر ۱۰

ییلده طائلی

• ۲

برنجی مقاله ده (ماقائوله) طرفندن (فیلوقتهت) ك ناصیل تداوی ایدلایکندن بحث ایتشدك .

بوتداوی خصوصنده دیگر بر روایت ده (فیلوقتهت) ك عثمانلی تاریخلرنده (طین مختوم) دیه مشهور اولان ایمنی طوپراغیله تداوی ایدلایکنی کؤستریمکده در [۱] .

بعض چوق زهرلی حیواناتك « مجوهر » برکوردونیشی اولماسی ویلاتلرك آلورینی تسخیر ایتدکلری جذب حادثه طبیعیه سی در که احتمال عادتاً عمومی اولان شو اعتقادی تولید ایدی : — ییلاتلرده بر « الماس - جوهر » وارد . ویا ییلاتلرك باشنده ویاخود وجودلرنده برطاش بولنور که سحری خاصه لری حاویدر . یکی کینهك (رورو) لسانی تکلم ایدن خلقنك سحر بازلی قاره ییلاتدن برطاش چیقاریر ایمشلر که : بونکه بر آدمه دوقونسه لر در عقب اولدیره ییلر لر ایمش ...

آمریقای شمالینك (چروکی) قبیله سی غایت بویوك (اساطیری حجمده) بر ییلاتنه اینانیرلر که : بونك آلتنده الماس کبی پارلایان بر سر غوج وارمش ، ییلاتن بونکه قوربانلرینك کوزلرینی قاماشدیریر ایمش . بو سر غوج ویا الماس بر کره الده ایدیلیرسه صاحبنه غایت معظم قدرتلر بخش ایلر ؛ فقط آتی الده ایدن بر مفارده صاقلالی وهر کون آو اترلرله بسله ملیدر . یوقه اوجوب غائب اولور . صاحبنه ده فنالق ایرات ایلر .

[۱] بو طوپراق (یلینی) زماننده بیله مهرلی پاکتلرده ساتیلیمده ایدی . عثمانلی رجال حکومتی بو طوپراغه دورلو دورلو خاصه لر عطف ایله مشلردر . بو خصوصده باشقه بربرده لازم کلن تفصیلاتی ویره جکیز .

• برنجی مقاله « تورک یوردی » نك حزران نسخه سنده در .

انكلمتهك (وەيلس) يعنى (غال) ايالتندە ، اوستندە (بورچ) دینیلن معلوم آغاج بویومش برفندق آغاجی آلتندە ویا یاقیندە بر ییلان بولنورسە اونك باشندە بر طاش اولدیغنه اعتماد اولنور .

(مالیزیا) لیلرک قولنجە مدەش (قوبرا) ییلانک تپەسندەدە پارلاق بر الماس اولوب کیجەلین پارلار ؛ دیگر ییلانلردە آغزلرندە بر الماس طاشیرلر و بونی یکدیگرندن آلتق ایچون دو کوشورلر .

چیلیرک دراغونلری (اژدرلری) دە بر اینجی ایچون دو کوشورلر .
(سینهالی) لرک اعتقادنجەدە بعض ییلانلردە بر (جوهر) واردرکە : ییلان سوقاسنە قارشى دواى قطعیدر . ییلانلر کیجە اولنجە قارینلرندن پارلاق طاشلر چیقاریرلرکە بونلر ییلانلرە ایشیق ویریر . بو طاشلردە بر چوق سحرى خاصەلرە مالک و ییلان سوقاسنە دوا در .

Rose of bakawali (بقاوالی کلى ؟) اسمندە کی ایران حکایه سنده کی الماس دە بونوعدن اولوب کیجەلین بر ییلان طرفندن آغزلندن آتیلمشدر . بوجوهرک بوضورتله میدانە چیقماسی بوتون حیواناتک طوپلانوب رقص ایتسنی موجب بر سرور و شادی سببی تشکیل ایله مشدی . بو طاش آنجق اوزرینە طوپراق آتیلوب شمشه سی باصدی ریلق اوزرە الدە ایدیلە بیلمشدر .

(نیجر) نهری جوارندە بر طاقم ییلانلرک دە قوصدقلری عینی خواصی حائر طاشلرە مالک اولدقلری سویله نیلیر . کویا بو طاشلردە منور اولوب ییلانک آوینی جلب و اغفاله یارار ایش . بو طاشلردن اولدیغی ادعاسیله بو کون الدە بولنانلریو وارلاق محلا ، کوندوزین رنکلى ماوی ، کیجەلین ایسە آتشی ایش . . . فقط بو طاشلر دیگر زهرلرە قارشى دوا اولدقلری حالده ییلان سوقاسنە فائده سز ایش . .

بو طاشلری (نیجریا) آوجیلری باشلیجە اولری جلب ایچون قوللانیرلر . بو آمریکا آوجیلری ، ییلان بو طاشی قوصدقدن صوکره اونى تکرار یوتمغه وقت برافادن آنی اولدیرمک درجەدە اوسته وچویکدرلر .

۱۳۳۰ میلاد سنە سنده (یوردانوس) نام پاپاس شرقی آمریقادن بحث ایتدیکی

اثناده اوراده وجودلرنده جوهرلر بولنان ييلانلر وباشلرنده معظم ومحتشم الماسلر موجود اتردرلر موجود اولديغنى ايشيتديكنى بيلديرييور .

بوکا مقابل قرون وسطى نك، تپه لرنده مشعشع الماسلر بولنان اتردرلرى موجود خزينه لر بويله الماس طلسملرله محافظه ايديليردى .

1 بر زمان آياصوفيه كليسا سنده بر حضرت مریم هيكلنك النده كوكرچين يورطه سى بويوكلكنده بويله بر الماس بولنورمش ؛ فقط بوالماس حضرت محمدك دوغدينى كيجه (ذاتاً بويكجه نك بوتون طلسملر ايچون مششوم اولدينى كوريليور) قيزيل المايه - يعنى رومايه - نقل ايديلش . فون هامرك حاجى اوليا ترجمه سته بايكيكز [

شارلمانك استانبوله سياحتى منقبه سنده شايان حيرت ييرانس سرايى ده تك ومشعشع بر الماسله تنوير ايديليوردى .

اساساً شرقدن چيقدىغنه قناعت ايتك لازم اولان بومحتشم ومشعشع الماس افسانه سنى غربه ده چوق اسكى زمانلرده انتقال ايتش كورويورز .

بورايه قدر بحث ايتديكمز ييلان طاشلرى اعتقاد وحكايه لرني تركيب وتشكيل ايدن ايكي يكدىكريله تاليف ايديله مز اساس وار :

(۱) ييلانك كورونيشدن وآنده كي قوه جاذبه دن ايلرى كئش اولان سحرلى جوهر ويا الماسى عقیده وافسانه سى .

(۲) پان زهر طاشلرينك سحرى ويا دوائى قدرتلرى حقه ده كي اعتقاد .
فى الحقيقه بيكباشى (لئونارد) نيجريا ييلانلرنده بولنان طاشلرك عادتاً نظر دقتى جلب ايتيه جك درجه ده كوچوك اولدقلىنى، بناء عليه آله بولنان طاشلرك بونلردن اوله ماياجقلىنى علمى راپورنده بيلديرمشسه ده بعض ييلانلرده بولنان - نه قدر كوچوك اولورسه اولسون - بونوع طاشجقلىك اعتقادك ظهورينه خدمت ايتش اولماسى قبول ايديله بيلير . (مالتريا) ليلر بونوع طاشجقلىرى بعض ييلانلردن واكتريا اورايه مخصوص قىرمى مایمون ايله بعض سائر حيوانلردن چيقاريلر . زهره ومختلف خسته لقلره دوا عد ايلرلر .

Lynx (يعنى بزم وشق ، قره قولاق ياخود سياهكوش ديدىكمز حيوان) ك

داخلندن چیقن بویله طاشلرده قدیم دورده صرعه خسته لغنه و بوبرك صانجیلرینی تسکین ایچون قوللانیلیردی .

یزانسلی (فیلس) ده (قالقولی) یعنی حیوانات معدده سنده و محال سائرده سنده ظهور ایدن طاشلرك ، خصوصیه دوه قوشی وجودندن استحصال اولنانلرك كوز آغریسنه دوا اولدیغنی سویله یور .

خوروزلرده ظهور ایدوب فصولیه حچمند اولان بلوری Bezoard [۸] پان زهر طاشی نوعندن بر طاشك یونان قدیم اساطیرنده کی (قروتون) لی (میلو) یه نامغلوب پهلوانلق قوشی و یردیکی روایت اولنور و بوروایت (پلینی) طرفندن نقل اولنورق قرون وسطی یه انتقال ایتمش و اودورده بوکا اینانیلمشدر . بوعمومی اوصافی حائر اولان طاشلره (بزوار) نامی قرون وسطی ده علم اولمغه باشلادی . وظنمه قالیرسه بو طاشلرك نهایت آلدقلى اسم کچی ، عادت استعماللری ده آوروپایه شرقدن کلدی . طبعده استعمال اولنان (بزوار) بادزهر باشلیجه که ویش کترین حیواناتدن استحصال اولنور . بونلرك اك مشهوری Lapis bezoar orientale (لاپیس - بزوار - اوریانتاله) دینیلن درکه : ایرانده یابانی کچیلردن چیقاریلیر . بوکا قارشى برده Lapis bezoar occidentale (لاپیس - بزوار - اوقسیدانتال) وارددرکه : آمریقانك (پرو) مملکستنده کی (لاما) دینیلن کچی یه بکزر بر حیواندن استحصال اولنور .

فی الحقیقه بوسایدیغمز طاشلر پارلاق ، مشعشع بر کوسترشده اولمادقلى کچی الماسه ده هیچ مشابهلری یوقدر . فقط سحرلی الماسلر ایله حیواناتدن چیقان سحرلی پان زهر طاشلری چوق اسکی زمانلردن بری بربرینه قاریشدر یلمشدر . مثلاً سال نوعندن اولان بر روایت کوره بویوک اسکندر بر کون اولدیرمش اولدیغنی بالغك قارنده بر ایشیقلى طاش بولمش و بونی بر آلتون محفظه ایچنه قویارق کیچه لری مشعله یرینه قوللانمشدر . (قوربغه طاشی) دینیلن طاش حقنده ده عین

[۹] بر طاقم حیواناتك معدده لرنده حاصل اولان کوچوك طاشلردر ، که ، بالخاصه بیلاندن استحصال اولنانلرك زهر تأثیراتی ازاله ایتدیکنه اینانیلیر ، آوروپالیر بوکله یی جمك (بادزهر) کله سندن آلمشدر ، بزده (پان زهر) صورتنه قویشمز .

قاریشیق تلقیلر وارددر. «سرطوماس براون» قوربنه طاشلرندن بحث ایدرکن دیورکه: «قوربنه چیرکین، مکروه و مضر بر حیوان اولمقله برابر آلتنده قیمتی بر الماس وارددر.، حالبوکه: اصل قوربنه طاشی دینیلن شی ده قوربنه نك آلتندن دکل داخلندن چیقاریلیر.

آوروپاده مشهور اوله رق باشلیجه اکی نوع سحرلی ییلان طاشلری اولدیفنه دقت ایدیلک لازمدر. بونلردن بری شرقدن، دیگرى غربدن گلهدر. بونلردن هرایکیسی ده (پلینی) طرفندن ذکر اولمش و مسلسللاً قرون وسطی یه قدرانتقال ایتمشدر. بوراده بز (پلینی) نك تاریخ طبیعیسنی قرون وسطی علم وقتک ایلک بویوک کتابی اوله رق قبول ایدم بیلیرز.

اصلی، تاریخی شرقه اوزایان ییلان طاشی *Draconitis* (دراکونیتیس) یاخود *Dracontia lapis* (دراکوتی یا - لاپیس) یعنی (اژدر طاشی دیه بیله جکمز) طاشلردر که: اژدرلرک بیننده صافلی بولنورمش. اگر اژدر هنوز صاغ بولندینی اثناده بو طاش حیوانک بیتندن کسیلوب چیقارلمازسه، حیوانک اثرکین و تهوری اوله رق بو طاشک شعشه و احتشامی غائب اولور، اژدر اولدیرلدیکندن طولانی طاشک ضیا و شعشه سنی غائب ایتمکه انتقام آلیرمش. بشاء علیه بو طاشی اژدر اویور ایکن چیقاروب آله جقسکز. پادشاهلردن برینک خزینه سنده بو طاشلردن برینی کورمش اولان (سوتاقوس) دیورکه: بو طاش آویجیلری اژدری کورنجه حیوانک ییه جکی و یا ایچجه جکی بریره اویوشدیریحی، اویوتیحی برطاقم علاجلر ترتیب ایدوب عملیاتی بوسایه ده اجرا ایدرلرمش. بو طاش روایت کوره شفاف و بیاضمی بر رنکده در؛ فقط بوکا صوکره دن جلا اوریله ماز، یاخود نقش یا بیله ماز.

(سولینوس) نام ذاتده بوتفصیلاتی کوچک تعدیلات ایله تکرار ایدر. اوکا نظر آا کر طاش چیقاریلادن اول حیوان اولورسه طاش اریبوب کیدیور؛ بو طاش شرق حکمدارلری طرفندن بویوک زغبته مظهر اولمش ایسه ده کوسترشسز برطاشدر، ضیایی عکس ایتدیرمز؛ و او بیله مایاجق قدر بموشا قدر. اوده، بو طاشی آله بیلکم ایچون ییلانلرک اویوشدیریحی اوتارله اویوتیلدیغنی سوبله یور.

(فیانا) لی (آبولونیوس) ک شرقه سیاحتی مکتوب منابعدن یازمش اولان Philostratus (فیلوسترآتوس) ک بواثرند بر طاقم طاغ اژدرلری کورپورز که یونلرک کوز بیکلری سحر و بویو خصوصاتند غایت مؤثر و قیمتی اولان پارلاق، مشمع الماسلردن متشکلدر . فقط یونلرک فصل اولاندینی حکایه سی خفیفجه تزین و تطویل اولمیشدر . بوکا نظرآ اوزرینه آلتون حرفار ایله اویوتیجی بر سحر یازیش اولان آل بر قوماش اژدرک مغاره سی اوکنه یاییلیر ؛ حیوان یونلرک اوزرینه باشی قور وهمان بویو تأثیریه اویقویه دالار . بعد اوجیلر اژدرک باشی کسرلر، یوباشک اینجند رنگا رنگ شعللر صاچان و سحر اینچون غایت مؤثر بر طاقم جوهرلر، الماسلر واردر ؛ بو طاشلرک سحر خاصه لری و اوصافی اساطیر (ژیزه) سنک یوزوکنده کی خواصه مشاهددر . حتی اژدر طاشلریله (ژیزه) نک یوزوکی حکایه سی بر نقطه ده بر برینه یاقلاشیور ؛ (بطولومی - هه فستیون) ک قولنه کوره (قانداولوس) ک زوجه سنک کوز بیکلری چیفت ایدی و کوزلری صوک درجه ده کسکین ایدی ؛ چونکه بر اژدر طاشی الده ایتمه موفق اولمشدی و بوسایه ده (ژیزه) یی قاپیدن چبقارکن کوره بیلمشدی .

(سهویل) لی (ایزیدور) ک اثرند اژدر طاشلرینه صیق صیق تصادف ایدیورز و روایت بویله جه قرون وسطی به انتقاله ایدیور .

اون آلتنجی عصر نهایتده ، (رودوس) اژدرینی اولدیرمش اولان قهرمان (دییودونه دو غوزون) ک نسلندن اولان آدملر ، جدلرینک اژدرک آلتندن کسوب آلمش سحرلی طاشی برعائله میراثی و خاطره سی اوله رق محافظه ایدیورلردی . تعریفه کوره بو طاش برزیتون حجه منده وشکلنده بر قیریستال ایدی . ومختلف رنگلر عرض ایله یوردی . بو طاش برصو ایچینه قونیلدینی زمان شدتله غلیان ایدیور . وطاشده کی سحر قوتی بلع ایله یوردی . بو صو صو کره ایچوب شفا بولمق اوزره خسته به صونیلوردی . اون آلتنجی عصرده یاشامش شاهدلردن بری بر خسته نک بو صونی ایچدیکن صو کره بر بو چون قاریش اوزونلغنده بر بیلان استفراغ ایتمش اولد . یعنی نقل ایلر .

دیگر ، یعنی غربی بیلان طاشی حقه منده ده (پلینی) معلومات ویریور . و یونلرک

(او ووم - آنفه وینوم) یعنی (بیلان یمورطه سی) نامیله یاد اولندیغنی سویله یور؛
 بوطاش ده قرون وسطی محررلری طرفندن بعضاً Dreconidia (دره قونیدیس)
 شکلنده ذکر ایدیلشدیر. فقط بن بوطاشی بوراده جانلی اژدردن چیقان پان زهر
 (بزوار) طاشندن آیرمش اولمق ایچون (بیلان طاشی) دییه ذکر ایدم جکم.
 (پلینی) ویرمش اولدینی معلوماتک (غول) یعنی اسکی فرانسه مملکتی (دروید).
 لرندن انتقال ایدوب کلدیکنی سویله یور. صوک زمانلرده کی (کلت) اقوامه طاند
 بیلان طاشی اعتقاد عمومیسنک بودرویدلر عنعنه-سندن نه درجه متأثر اولدینی
 یاخود بواعقاده قرون وسطی مکتوباتنک نه رول اوینامش بولندیغنی هنوزحل
 ایدیلهمه مش بر مسئله در. بوضربه مخصوص بیلان طاشلری انکلتزده موجود بر
 اعتقاده کوره شووجهله وجوده کلیرمش: کویا تام یاز اورتاسی اقشامنده،
 یاخود مایسک برنجی اقشامی هپ بر یزه طویلانوب بویوک بر قونغره عقد ایدن
 حسابسز عدده بیلانلر طرفندن وجوده کتیریلیر ایمش. بعض مؤلفلر بواجتماعک
 ایلک بهارده می، یوقسه یازینمی وقوعه کلدیکنی دهامهم صورتده بیلدیر یورلر.
 فقط (پلینی) یه کوره (دروید) لر بیلانلر اجتماعنک یازین و آیک معین بر صفحه یه
 کیردیکی زمان وقوعه کلدیکنه معتقد ایدیلیر. بو عمومی قونغرمده یکدیگریه
 دوستانه صاریلش وجسم بر کومه تشکیل ایتش اولان مجتمع بیلانلرک ایصلقلرندن
 کوچوک شکلنده بر ماده ظهور ایدر. وبوماده قاتیلاشهرق طاش حاله کلیر.
 [انکلتزده غال اهالیسی بیلانلرک دوستانه صاریلادقلری، فقط شدید بر مجادله
 حاله کلدکلرینی سویله رلر.] (پلینی) یه کوره بوطاش او ایصلقلر اناسنده هوایه
 فیرلار، بوطاش هوایه فیرلادقدن صوکره یرم دوشمکه وقت براقیلیمقسزین آلت
 بر بز طوتیلهرق الده ایدیلیدر؛ بونی طوتان بختیار آدام همان حاضر لانتش بر آت
 بینرک سرعتله فراره باشلار، بیلانلرده اونی قووالامنه قویولور، فراری نهایت
 بر آقار صودن کچمکه حیوانلرک تعقیبندن یاقایی قورتاریر [۱].

[۱] انکلیزجه نیک، معهود لوئیدجورجک منسوب اولدینی (ویش) ولایتی لهجه
 مخصوصه سننده باش باشه ویرمش قونوشان آداملر حقنده سویله برجهله وارد: «نه اولیور؟ عجا
 جوهریمی چیقارتیورلر؟» بوسوزک یوقاریده کی اعتقاده مستند اولدینی آشکاردر. بزم تورکجه
 ده کی پک مشهور «عجبا نه جواهریمورطایاجق؟» جمله سی بر آرز بوجهلی آکدیرمایوری؟

(هیله غارد) نام اسکی مؤلف (مقناطیس) ک نردن ونصل حاصل اولدیغه
دائر مهیم اولان معلوماتی یازارکن آ کلاشیلورکه : بیلان طاشلرینک صورت
تکونی روایتلرندن استعانه ایتشدرد . بومؤلف مقناطیسک تکونی ایچون سویله
دیمکده در :

« بر صودّه زهرلی بر قورت وارددر ، بوقورت دائما اوصوده یاشار ووقت وقت
بر محله افرازاتی براقیر . صوکرهینه بوصوده وبورالردم یاشایان دیگر بر زهرلی قورت
دها وارددرکه : او حیوان ده دمیر چیتار بیلان طوپراقلری یمکله تعیش ایدر . بو
قورت ، دیگرینک براقدیغی افرازاتی کورنجه اوکا نهالکله هجوم ایدر وبونک اوزرینه
قاره رنکده اولان زهرینی براقیر . بوزهر پک قوتلی اولدیغندن افرازات مذکورنک
هر ذره سینه ایجه نفوذ ایلر و آنی قاتیلاشدیروب طاش حالنه کتیر بر . بوندن
دولابی مقناطیسک ونکی دمیرک کی کیدر ودمیری کندیسنه جذب ایدر . ترکیبده
دمیرک حاصل اولدیغی طوپراق جوهرینی حاوی زهر وارددر . »

روایت کوره بوطاشک اوزرینه صو دو کولونجه ایچنده کی زهرک قوتی آزالیر
مجنونلری تداوی ایچون بوطاشلرک قوللانیلماسی توصیه ایدلشدرد .

بونوع بیلان طاشلرندن بحث ایدرکن ، تکرار اوزرلرنده کی خطوط و لکه لر ،
یاخود کندی شکلی سببیه بیلانلره بکزهین مستحانه لره و طاشلر صنفه منسوب
بیلان طاشلرینه عودت ایدیورز . بونلر مختلف شکلارده ، دکر ساحلرلرنده
مرجان و یا مستحانه حالنده ، یاخود تصادفاً بیلانه ، بیلان بشکلرینه بکزر داخلی
لکه لری حاوی ، بعضاً ده پک اسکی دوره عائد زجاجی ، مختلف رنکلی طاشلردر .
بونلرک بعضاً منظره سی جام ایچنده حبس اولنش بر بیلان انصباعی ویره جک
سورته در . بونلرک مائی وقرمز مسی ، مائی و بیاض رنکلی دالغه دالغه حاوی
اولانلری ده وارددر . بونلره عائد منقبه لره شور وایت ده ادخال اولنه بیلیر : بیلانلر
بعض یاپراق و یا چیچکلرک اوزرینه اوفله منله مائی رنکده یوزوک طاشلری وجوده
کتیر برلر ایش که : بونلرک ایچنده صاری رنکلی بر بیلان رسمی بولئورمش .
بو بیلان طاشلرینک حقیقی اولوب اولما دیغنی آ کلا یا بیلمک ایچون قطعی بر تجربه

اصولی واردرد. اگر طاش حقیقی ییلان طاشی ایسه ، حق آلتون بر یوزوکه وضع ایدلمش اولسه بیله بر آقار صویک اوزرینه وضع ایدیلنجه آقتی نك عکس جهته صویک اوزرنده یوزر ایمش . (پلینی) بوصورت تجربه یی کوستریور ، فقط باشقه اثرلرده بوکا بردها تصادف ایتمه یورز . مع مافیہ (پلینی) ده بونی (دروید) لردن دویدیغنی یازمقده در .

حقیقی ییلان طاشنه مالک اولان بختیار ذات بوتون تشبثاتنده موفق اولور ، بالخاصه دعوالرده ، حضورنده محکمه و حکمدارلر حضورنده رغبت و رجحان کورور . بونوع طاشلرک ییلان زهرینه وسائر زهرلره قارشى صورت استعمالی طاشی بر صویک ایچنه آتوب پان زهر ماهیتی کسب ایله یین صوی خسته یه ایچیرمکدر . انکلتزم نك (غال) ایالنده ییلان طاشلری کوز آغریلرینه ده فائده لی عد اولنور ؛ (آنه لیان) نام مؤلف ده کوز آغریسنه بر ییلان کوملکی قونیلماستی توصیه ایله یورکه ؛ بونک اصلی آشکاردر : (ارسیتوتیل) اگر یاورو قیرلانفیج لرک یاخود ییلانلرک کوزلری چیقاریله جق اولسه بونلرک تکرار یرینه کله جکلرینه سوبله مشدر . بوخصوصده موجود اولان دیگر بروایتہ نظر آ یاورو قیرلانفیجک کوزلری چیقاریله جق اولورسه آنا وبابا قیرلانفیج لر سقط کوزره قیرلانفیج اوتی (بقلة الخطاطیف) قویارق یرینه یکی کوز کتیریرلر . قیرلانفیج اوتنک کوز آغریسنه دوا عد ایدلمسی ایشته بوندن ایلری کلشدر .

[کرتشکله لرده یاورولرینک کوزلرینی غیرمعلوم بر اوت ایله بویولده تداوی ایدرلرمش ؛ اونک ایچون اوزرینه کرتشکله رسمی حک ایدلمش بر طاش ده کوز آغریسنه فائده لی عد اولنور .]

ایشته بوروایتلرک واعتقادلرک نتیجه طبیعیه سی اولق اوزره قیرلانفیج قوشلر . ینک آتی وقیرلانفیج اوتی ییلان صوقاسنه قارشى ده دوا یرینه قوللانیلیر اولمشدر . قیرلانفیج اوتی نك صورت استعمالی شراب داخلنه قونیلوب خسته یه ویریلک صورتیه در . صوکره کی قلاسیق محررلر ییلانلری فراره مجبورایدن وییلان صوقاسنه قارشى دوا صورتنده قوللانیلان بر طاقم سحرلی طاشلردن بحث ایتمش لردر که بونلریوقاریده

سایدیغمز بیلان طاشلری نوعه ادخال ابدیله مزلر . (فیلس) نام ذات اساساً هندستانه منسوب مور یا خود آل بر طاش ذکر ایدر که : اسقوجیانک بیلان طاشلری کبی هم چوجوق دوغوران قادینلره ، همده بیلان صوقاسنه قارشلی بر دوا ایدی . (آتھلیان) ده (پونتیوس) نهرندن چیقاریلش بر سحرلی طاشک خواصندن بحث ایله یور . (نیقاندز) نام مؤلف ینه (غائر) نهرندن چیقاریلش بر سحرلی طاشلی سویله یور ، فقط ینه بوطاشک Lycia (لیکیا) ده غائر اسمنده کی بر شهرده بولندیغنی سویله یورلر . کرک (آتھلیان) ک و کرک (نیقاندز) ک غائر طاشلی اسمی باشلیجه (لیکیا) نک Gagate (قاغات) شهرندن کلن سیاه کهر باایله قاریشیدردقزی آ کلاشیلور . چونکه بوطاشده بیلان طاشلری خواصی عطف اولنمقده در . بوطاشلر کویا او قدر صوثوق ایتیشلر که : قرتال قوشلری بونلری یورطه لرینک اوزرنده یاتان والد قوشک وجودنده کی حرارت عظمیه ایله خاشلاتماسی ایچون یووالرنده بولندیریرلر ایش . ینه بوطاش آتسه قونیلیرسه نشر ایتدیکی بر رایحه مخصوصه اطرافده کی بیلانلری فراره مجبور ایدر .

بر صنف بیلان طاشلری ده واردر ، که : بونلر خاصه دوائیه لرینی شکلارندن آلمایوب یاپیشیجی و امیجی خاصه لر یله زهری یارده دن مص ایدرلر ، که : بونلر او حالده لمبئی طوبراغی (طین محتوم) جنسده داخل اولورلر ؛ بونوع بر طوبراق انکلترده (بورکشایر) ولایتده ده موجوددر و طین محتوم یربنه قوللانیلمقده در . بونوع طاش و یا طوبراقلر بعضاده صنی اولور . مثلاً مالیزیالی سحر بازلر بر طاقم معادنی مزج ایدرک صنی بیلان طاشلری یاپمقده درلر . بوطاشلرک تقریباً بر بوس طولنده بیضی الشكل و دلیکلی اولدینی سویله نیور . (احتمال تورکیده ده قوللانیلان بر طاقم بیلانجق خسته لئی طاشلری بولردر - مترجم -) بونلر بیلانک صوقدینی یره قونیلیرلر و اورایه یاپیشوب زهری مص اتمه دجه دوشمزلر . [۱] معلوم اولدینی اوزره اسکی کیمیا علمنه کوره مرکب بر طاش ، آتی ترکیب ایدن طاشلرک هر برندن ده

[۱] استانبولده بیلانجق خسته لفنده مصاب عضوک اوزرینه قونیلان دلیکلی بیلانجق طاشلرینک او عضوه بایشه رق سولر آقیتدقلری ونهایت کندیلکلرندن دوشدکلری ایشیدیلور .

مؤثر برتائيرە مالک بولنور . مثلاً (والن Valens) قارشى فساد ترتيب ايدن
کروھک موفق اولوب اوله مایاجقارینی آکلامق ایچون قوللانقلری تېسى برچوق
معادنن یاییلمشدى . ینە (احمد قنقم) خزینەلر کشف ایتک اوزره الینە باقر ،
دمیر وچلیکدن بر دکنک آلمشدى . [۱]

بعضاً مالیزیا لیلرک دیدیکمز طاشنه مقابل بر نوع طبیعی طاش ده قوللانیلیر .
بکا تدقیقاتم نتیجه سنده کلن اعتماد بوتون بونوع غنمه لرک واعتقادلرک شرقدن
کلدیکی مرکزنده در . مثلاً ، انکلیز مؤلفلرندن (کللی) طرفندن بحث ایدیان
صاری ساماتلی طاشلار بونوعدر . بو آدم اوطاشلار حقنده « یارده ده کی زهرک
هر ذره سنی مص ایدر . » بوطاش سوریه وارض مقدسده بولنور ایمش . انکلتره
قرالی برنجی ادواردک سلطانک زهرلی اوقيله یالارالانماسی اوزرینه کندیسنه دوا
اوله رق بویه بر طاش تقدیم اولنیور . (انکلیزلرک حماسیات حکایه لری) ، برده
(پول لوقا) اسمنده مشهور سیاح آوروپایه بر طاقم نادر شیلر کتیرمش وبونلرک
آراستده برچوق ییلان طاشلرینک ، خصوصیه حقیقی برییلان بوینوزینک بولندیغی
اوقونمقده بولنمشدر . بو بوینوز ایکی قدم طولنده ، فیل دیشی کی کوزل
وسرت ایدی .

— ایکنجی مقاله نک سوکی —

علی رضا سیفی